

Datum van
inontvangstneming

:

15/04/2022

Zaak C-179/22**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

8 maart 2022

Verwijzende rechter:

Curtea de Apel București (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 februari 2022

Persoon tegen wie het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd:

AR

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Verzet tegen de tenuitvoerlegging in het kader waarvan de verwijzende rechter, de Curtea de Apel București – Secția I penală (rechter in tweede aanleg Boekarest, eerste strafkamer), zich uit moet spreken over de geldigheid van het nationale bevel tot tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf en het Europese aanhoudingsbevel jegens AR

Voorwerp van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Het verzoek betreft de uitlegging van artikel 4, punten 5 en 6, en artikel 8, lid 1, onder c), van kaderbesluit 2002/584/JBZ, en van artikel 4, lid 2, artikel 22, lid 1, en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ.

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ aldus worden uitgelegd dat, wanneer de rechter die een Europees aanhoudingsbevel uitvoert artikel 4[, punt] 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ wenst toe te passen met het oog op de erkenning van de strafrechtelijke veroordeling, hij moet verzoeken om het krachtens kaderbesluit 2008/909/JBZ afgegeven vonnis en certificaat en toestemming moet

verkrijgen van de veroordelende staat krachtens artikel 4[, lid] 2, van kaderbesluit 2008/909/JBZ?

2. Moet artikel 4[, punt] 6 van kaderbesluit 2002/584/JBZ junctis artikel 4[, lid] 2 en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ aldus worden uitgelegd dat de weigering om een met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf afgegeven Europees aanhoudingsbevel uit te voeren en de erkenning van de strafrechtelijke veroordeling zonder dat deze daadwerkelijk ten uitvoer wordt gelegd door middel van de hechtenis van de veroordeelde – omdat aan betrokkene gratie is verleend en de tenuitvoerlegging van de straf volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat is geschorst – en zonder dat in de erkenningsprocedure toestemming van de veroordelende staat is verkregen, ertoe leiden dat de beslissingsstaat overeenkomstig artikel 22[, lid] 1, van kaderbesluit 2008/909/JBZ het recht verliest om de straf ten uitvoer te leggen?

3. Moet artikel 8[, lid] 1, onder c), van kaderbesluit 2002/584/JBZ aldus worden uitgelegd dat een vonnis houdende veroordeling tot een vrijheidsstraf op grond waarvan een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd waarvan de tenuitvoerlegging is geweigerd krachtens artikel 4[, punt] 6, [van dat kaderbesluit], indien het vonnis is erkend, maar niet daadwerkelijk ten uitvoer wordt gelegd door middel van de hechtenis van de veroordeelde – omdat aan betrokkene gratie is verleend en de tenuitvoerlegging van de straf volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat is geschorst – zonder dat in de erkenningsprocedure toestemming van de veroordelende staat is verkregen, niet meer uitvoerbaar is?

4. Moet artikel 4[, punt] 5, van kaderbesluit 2002/584/JBZ aldus worden uitgelegd dat een beslissing om geen uitvoering te geven aan een Europees aanhoudingsbevel dat is afgegeven met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf, en om de strafrechtelijke veroordeling te erkennen op grond van artikel 4[, punt] 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ, maar deze niet daadwerkelijk ten uitvoer te leggen door middel van de hechtenis van de veroordeelde – omdat hem gratie is verleend en de tenuitvoerlegging van de straf volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat (een EU-lidstaat) is geschorst – zonder dat in de erkenningsprocedure toestemming van de veroordelende staat is verkregen, een strafrechtelijke veroordeling door een derde land voor dezelfde feiten is?

Indien de vierde vraag bevestigend wordt beantwoord:

5. Moet artikel 4[, punt] 5, van kaderbesluit 2002/584/JBZ aldus worden uitgelegd dat een beslissing om geen uitvoering te geven aan een Europees aanhoudingsbevel dat is afgegeven met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf, en om de strafrechtelijke veroordeling te erkennen op grond van artikel 4[, punt] 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ, waarbij de tenuitvoerlegging van de straf volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat wordt geschorst, een veroordeling is die ten uitvoer wordt gelegd, indien het toezicht op de veroordeelde nog niet is begonnen?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van het Hof

Kaderbesluit (2002/584/JBZ) van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, artikel 4, punten 5 en 6, en artikel 8, lid 1, onder c)

Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnisen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie, artikel 4, lid 2, artikel 22, lid 1, en artikel 25

Arrest van het Hof van 29 juni 2017, ██████████ (C-579/15, EU:C:2017:503), punt 22 en punt 2 van het dictum

Arrest van het Hof van 24 juni 2019, ██████████ (C-573/17, EU:C:2019:530), punten 81, 82, 88 en 100 en punt 2 van het dictum

Arrest van het Hof van 29 april 2021, X (Europees aanhoudingsbevel – Ne bis in idem) (C-665/20 PPU, EU:C:2021:339), punten 49, 57 en 98

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (wet nr. 302/2004 inzake internationale justitiële samenwerking in strafzaken), hoofdstukken I en II van titel III, met het opschrift „Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru [2002/584]” (bepalingen inzake samenwerking met de lidstaten van de Europese Unie ter uitvoering van kaderbesluit [2002/584]), en afdeling 1 van hoofdstuk III in titel VI, met het opschrift „Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru [2008/909]” (bepalingen inzake samenwerking met de lidstaten van de Europese Unie ter uitvoering van kaderbesluit [2008/909])

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Bij strafvonnis van 10 juli 2017 van de Curte de Apel București – Secția a II-a penală (rechter in tweede aanleg Boekarest, eerste strafkamer) (hierna: „strafrechtelijke veroordeling”), gewijzigd en onherroepelijk geworden bij strafvonnis van 7 februari 2019 van de Înalță Curte de Casație și Justiție, is beklaagde AR voor meerdere strafbare feiten definitief veroordeeld tot, ten principale, in totaal 5 jaar en 6 maanden gevangenisstraf, en is hem een verbod van 3 jaar op het uitoefenen van bepaalde rechten opgelegd.
- 2 De Curte de Apel București - Secția a II-a penală heeft als uitvoerende rechter op 7 februari 2019 een bevel tot tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf en op

8 februari 2019 een Europees aanhoudingsbevel (hierna: „EAB”) en een internationaal opsporingsbevel uitgevaardigd.

- 3 Nadat betrokkene op 15 januari in Italië was geïdentificeerd, zijn op verzoek van het hof van beroep van Napels het EAB, de strafrechtelijke veroordeling met de vermelding „onherroepelijk”, een kopie van het bevel tot tenuitvoerlegging van de straf en een beschrijving van de feiten waarvoor AR is veroordeeld aan deze rechterlijke instantie gezonden.
- 4 Bij vonnis, uitgesproken op 15 september 2020 en onherroepelijk geworden op 26 september 2020, heeft het hof van beroep van Napels de overlevering van AR op grond van het EAB geweigerd, de strafrechtelijke veroordeling evenwel erkend en besloten dat die in Italië moest worden uitgevoerd.
- 5 In het vonnis van het hof van beroep van Napels, dat zonder informatie over de tenuitvoerlegging van het erkende vonnis op 30 september 2020 aan de Curte de Apel București is gezonden, wordt vastgesteld dat er geen verplichte weigeringsgronden zijn en dat er, aangezien de betrokkene rechtmatig en daadwerkelijk in Italië woonde, geen reden is om tenuitvoerlegging van de straf in Roemenië op te leggen aangezien het ondergaan van diezelfde straf in Italië, na erkenning van het buitenlandse vonnis, meer in overeenstemming is met het vereiste dat AR wordt gereclassificeerd.
- 6 Op 16 november 2020 heeft het Italiaanse ministerie van Justitie aan het hof van beroep van Napels een beschikking van 13 oktober 2020 gezonden waarbij door gratieverlening 3 jaar in mindering wordt gebracht op de gevangenisstraf van 5 jaar en 6 maanden die bij de strafrechtelijke veroordeling was opgelegd.
- 7 Op 14 juni 2021 heeft het Roemeense ministerie van Justitie de verwijzende rechter de brief van het Italiaanse ministerie van Justitie doen toekomen, waarbij een kopie was gevoegd van het door het parket bij het hof van beroep van Napels afgegeven certificaat volgens hetwelk de tenuitvoerleggingsprocedure werd geschorst tot de uitspraak van het strafuitvoeringsgerecht van Napels.
- 8 Op 9 augustus 2021 is AR aangehouden in Mykonos, Griekenland.
- 9 Op 11 augustus 2021 heeft de verwijzende rechter het Italiaanse ministerie van Justitie per brief nogmaals geïnformeerd over het standpunt van de Roemeense rechterlijke autoriteiten in de op 25 juni 2021 door hem aan het hof van beroep van Napels gezonden brief. Uit deze laatste brief blijkt ondubbelzinnig dat ten eerste de Roemeense rechterlijke autoriteiten er niet mee hebben ingestemd dat de Italiaanse Republiek de strafrechtelijke veroordeling heeft erkend en de tenuitvoerlegging van de aan AR opgelegde straf heeft overgenomen en ten tweede, zolang niet is meegedeeld dat de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf is aangevangen door de veroordeelde in hechtenis te nemen, de veroordelende staat (Roemenië) zich krachtens artikel 22, lid 1, van kaderbesluit 2008/909 volledig het recht voorbehoudt om de op zijn grondgebied uitgesproken vonnissen uit te voeren.

- 10 Op 8 september 2021 heeft het hof van beroep voor het Egeïsche-zeegebied, Griekenland, het verzoek om tenuitvoerlegging van het EAB afgewezen op grond dat, overeenkomstig artikel 4, punt 5, van kaderbesluit 2002/584, de betrokkene door een lidstaat van de Europese Unie onherroepelijk is berecht voor dezelfde feiten en de sanctie wordt ondergaan. In het kader van deze procedure heeft de Italiaanse Republiek aan de Helleense Republiek meegedeeld dat de betrokkene een verzoek om alternatieve maatregelen had ingediend, dat was doorgezonden naar het strafuitvoeringsgerecht Napels en dat nog onderzocht moest worden (aangezien het toezicht op betrokkene feitelijk nog niet was aangevangen op de datum waarop uitspraak werd gedaan over het EAB). Verder is geoordeeld dat met het oog op de erkenning van een vonnis geen toestemming van de veroordelende staat is vereist.
- 11 Het strafuitvoeringsbureau van de Curte de Apel București - Secția a II-a penală heeft verzet aangetekend tegen de tenuitvoerlegging waarbij het, gelet op de beslissing van het hof van beroep voor het Egeïsche-zeegebied van 8 september 2021 en die van het hof van beroep van Napels van 15 september 2020, de verwijzende rechter heeft verzocht om de geldigheid van het nationale bevel tot tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf en van het EAB te beoordelen.
- 12 Op 3 december 2021 heeft het Italiaanse ministerie van Justitie de verwijzende rechter en het hof van beroep voor het Egeïsche-zeegebied meegedeeld dat Roemenië volgens een beschikking van het parket van Napels van 2 december 2021 niet het recht had verloren om tenuitvoerlegging van de straf en het EAB te vragen, aangezien AR's straf nog niet was aangevangen in de Italiaanse Republiek omdat de uitvoeringswijze nog niet was vastgesteld.
- 13 Op 8 december 2021 heeft het Italiaanse ministerie van Justitie een nieuwe nota vastgesteld, ter „rectificatie en vervanging van de nota van 3 december 2021”, waarbij die laatste nota werd ingetrokken en waarin werd aangegeven dat het parket van Napels op 1 december 2021 (de dag voorafgaand aan de beschikking van 2 december 2021) het certificaat van strafuitvoering jegens AR had afgegeven en dat de tenuitvoerlegging van de straf was aangevangen.
- 14 De Italiaanse autoriteiten hebben geen gevolg gegeven aan het verzoek van de Roemeense gerechtelijke instanties om deze instanties de beschikking van het parket Napels van 2 december 2021 toe te zenden.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 15 De verwijzende rechter is van oordeel dat voor de incidentele erkenning van een vonnis in het kader van een procedure waarbij de tenuitvoerlegging van een EAB is geweigerd op grond van artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, krachtens artikel 25 en artikel 4, lid 2, van kaderbesluit 2008/909 toestemming van de veroordelende staat is vereist.

- 16 Een dergelijke procedure waarbij artikel 25 en artikel 4, lid 2, van kaderbesluit 2008/909 worden geschonden kan geen rechtsgevolg hebben voor de strafrechtelijke veroordeling op het grondgebied van andere lidstaten. Bovendien, aangezien de tenuitvoerlegging van de straf door inhechtenisneming of ten minste ondertoezichtstelling van de veroordeelde niet is aangevangen, behoudt Roemenië krachtens artikel 22, lid 1, van kaderbesluit 2008/909 het volledige recht om de uitgesproken vonnissen op zijn grondgebied ten uitvoer te leggen.
- 17 De genoemde procedure kan de veroordelende staat niet worden tegengeworpen door de staat die de strafrechtelijke veroordeling heeft erkend en evenmin door de staat waaraan om tenuitvoerlegging van het EAB wordt verzocht. De erkenningsbeslissing vormt geen onherroepelijke berechting voor dezelfde feiten in de zin van artikel 4, punt 5, of artikel 3, punt 2, van kaderbesluit 2002/584. Sterker nog, zelfs al kon de erkenningsbeslissing worden uitgelegd als een veroordeling voor dezelfde feiten, dan kan slechts worden aangenomen dat een vrijheidsstraf in de tenuitvoerleggingsfase verkeert wanneer de veroordeelde in hechtenis is genomen. Het is daarvoor niet voldoende dat de tenuitvoerlegging van de straf wordt geschorst – een maatregel die overigens nog niet was genomen op het moment dat de Helleense Republiek het EAB onderzocht, omdat de veroordeelde de beslissing van het strafuitvoeringsgerecht van Napels afwachtte.
- 18 Aangezien de Griekse rechter zijn weigering om het EAB uit te voeren heeft gegrond op artikel 4, punt 5, van kaderbesluit 2002/584, betreffen de prejudiciële vragen die bepaling en niet artikel 3, punt 2, van kaderbesluit 2002/584.
- 19 De Curte de Apel București is van oordeel dat het met het oog op de erkenning van een strafrechtelijke veroordeling in het kader van een procedure waarbij de tenuitvoerlegging van een EAB is geweigerd op grond van artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, overeenkomstig artikel 4, leden 2 en 5, van kaderbesluit 2008/909 nodig en verplicht is dat de betrokken autoriteiten worden geraadpleegd en dat voorafgaande toestemming wordt verkregen van de veroordelende staat met het oog op erkenning van het strafvonnis en de overname van de tenuitvoerlegging door de aangezochte staat. Het toezenden van een kopie van de strafrechtelijke veroordeling op verzoek van de uitvoerende rechter in het kader van de tenuitvoerlegging van het EAB staat niet gelijk aan toestemming.
- 20 Onder verwijzing naar de onder het opschrift „Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van het Hof” hierboven weergegeven rechtspraak geeft de verwijzende rechter aan dat de tenuitvoerleggingsstaat de *daadwerkelijke tenuitvoerlegging* van de vrijheidsstraf die de betrokkene is opgelegd, moet waarborgen, omdat de niet-nakoming die verplichting in combinatie met een weigering tot overlevering de betrokkene ongestraft laat.
- 21 De verwijzende rechter stelt vast dat er zo sprake is van een conflict tussen de uitleggingen door de Roemeense, de Italiaanse en de Griekse rechter van de afstemmingsnormen van deze twee kaderbesluiten en de rechtsgevolgen die

overtreding van deze normen kan hebben, zodat het nodig is om prejudiciële vragen te stellen.